

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ YAYINLARI

Eğitim Dizisi: 11

ÜRETİMDEN TÜKETİME
DİŞHEKİMLİĞİ ÜRÜNLERİ
KURULTAYI

**TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ 8.ULUSLARARASI
KONGRESİ
MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU ÜRETİMDEN
TÜKETİME DİŞHEKİMLİĞİ ÜRÜNLERİ
KURULTAYI**

18-19 HAZİRAN 2001

ÇALIŞMA GRUPLARI

1. DIŐHEKİMLİĐİ ENDÜSTRİSİNDE HİZMET SUNUMU
2. DIŐHEKİMLİĐİ ENDÜSTRİSİNDE MEVZUAT

DIŐHEKİMLİĐİ ENDÜSTRİSİNDE HİZMET SUNUMU ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

19.06.2001

MEVCUT DURUM

Ülkemizde dişhekimliğinde kullanılan demirbaş ve sarf malzemelerine yönelik reklam ve tanıtım ve bilgilendirmenin yeterli düzeyde olmadığı belirtilmiştir.

Ancak uluslararası büyük firmaların Türkiye sorumlularının bir bölümü, reklam, tanıtım ve bilgilendirmeye gerekli önemi vermektedir. Bu bağlamda tanıtım toplantıları, özel dergiler v.b yoluyla diőhekimlerine teknolojik yenilikleri ulaőtırma çabası içindedirler .

Gelişmiş ülkelerde dişhekimliği fakültelerine ürün sağlama konusunda her türlü destek firmalar tarafından verilmektedir. Bu işlem firmaların tanıtım faaliyetinin önemli bir parçasını oluştururken, ülkemizde bu destek yetersizdir. Bunun fakültelele bağlı çeşitli nedenleri de bulunmaktadır. Bugüne kadar bu konuda yapılan destekler çoğunlukla öğretim üyelerinin kişisel çabası ile sağlanmaktadır.

Yeni ürünlerin tanıtımı ve tüketiciler tarafından kabullenilmesinin odak noktasını genellikle fakülteler oluşturmaktadır. Dişhekimliği eğitimi süresince edinilen alışkanlıklar meslek yaşamında da devam etmektedir .

Yerli üretici firmalar kaynaklarının yetersizliği nedeniyle tanıtıma az pay ayırabilmektedirler. Uluslararası firmaların ülkemizde bu konuya ayırdıkları pay Türkiye'deki Dişhekimliği sektörünün pazar payı küçüklüğü nedeniyle yetersiz olmaktadır. Örneğin Almanya da her muayenehane için malzeme alımı harcaması tahmini yılda 38 bin Dolar olmasına karşın Türkiye'de bu harcamanın yılda 2000 Dolar olduğu tahmin edilmektedir.

TDB ve Odaları tarafından düzenlenen bilimsel toplantılar, fuarlar dişhekimliğinde teknolojik yeniliklerin tanıtılacağı en önemli alanlar olmasına karşın, firmalar ve dişhekimleri tarafından bu anlamda değerlendirilmemektedir .Bu toplantılar bilgilendirme ve tanıtımdan daha çok alışverişe yönelik kullanılmaktadır

Yeni ürünler hakkında bilgilendirmenin firmanın ücretli elemanları ve araştırma uzmanları tarafından yapılması yerine bağımsız bilim adamları tarafından yapılmasını, dişhekimleri daha güven verici bulmaktadır .

4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun gereğince, ürünlerde Türkçe Tanıtım Kullanım Kılavuzu ve Garanti Belgesi zorunluluğuna firmalar tarafından büyük ölçüde uyulmamaktadır .

Dişhekimlerinin ürün satın almasında malın fiyatı önemli olmakla birlikte kalitesi ve kalite ile ilgili belgeler giderek daha fazla önem taşımaktadır.

Endüstrinin TSE standartları konusunda çekinceleri bulunmaktadır. İthal edilen ürünlerdeki FDA, ADA,ISO,CE gibi ürün, üretim kalitesi ve serbest dolaşımı gösteren belgelerin varlığı Dişhekimleri tarafından tercih nedeni olmaktadır.

Kurumlaşmış, güvenilir firma ve marka, ürün ve hizmet akışında sürekliliği sağladığı için tercihi belirleyen önemli bir etkidir .

Satın alma sonrası hizmetleri verecek olan yetişmiş insan gücü yetersizdir. Biyomedikal alanda eğitim alan teknikerler dişhekimliği alanının sınırlı olması nedeniyle sağlık sektörünün başka alanlarında çalışmayı yeğlemektedirler.Ustaçırak ilişkisiyle yetişen elemanların lisan ve teknik bilgilerinin ve örgütlenmelerinin yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar olmaktadır.

Satın alma sonrasında karşılaşılan sorunların giderilmesinde, TDB ve Odaların 'Tüketici Komisyonlarının' hakemliği önemli rol oynamaktadır.

Maliyeti etkileyen önemli bir faktör olduğu için firmalar,yedek parçada yeterince stoklu çalışmamaktadırlar .

Ürünlerin, taşımadan itibaren satın alma öncesi stoklama ve saklama koşullarına uygun davranılmalıdır. Ancak bu koşullara uyulması maliyet artışı yaratmaktadır

.Koşullara uymayan firmalar sektörde haksız rekabet yaratmaktadırlar .

KDV oranlarının yüksekliği maliyeti olumsuz etkilemektedir. KDV nin asgari düzeyde tutulması gerekmektedir .

Dişhekimliği ürünlerinin büyük oranda ithalata dayalı olması nedeniyle, ekonomik krizlerden sektör ciddi ölçüde olumsuz etkilenmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

TDB ,Fakülteler ve endüstri örgütlerinin (DİŞSİAD) ortak katılacağı AR-GE çalışmaları yapılmalıdır.

TDB, DİŞSİAD, TMOB ve üniversitelerin Biyomedikal dallarının birlikte başlattıkları teknik elemanlarının eğitim çalışmaları geliştirilmelidir .

Avrupa Birliğine uyum için TDB, Fakülteler ve Endüstri örgütleri ortak çalışırna yapılmalıdır.

TDB ve firmalar arasında başlatılan "Tüketici Protokolü" nün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanmalıdır .

TSE'nin değişmesi gereken standartları Uluslararası normlara uygun hale getirilmelidir.

Kaliteli ürün ve hizmet sunumu İçin endüstrinin kurumlaşması ve denetim mekanizmalarının oluşması gerekmektedir. Bu amaçla, Fakülteler, TDB ve endüstrinin temsilcileri arasındaki iletişim artırılmalıdır .

Toplum Ağız Diş Sağlığı bilincinin yükseltilmesi, pazarın gelişmesi ve endüstrinin kurumlaşmasını da beraberinde getirecektir .

ÇALIŞMA GRUBU KATILIMCILARI

Rıfat Yüzbaşıoğlu (Türk Dişhekimleri Birliği)

Zerrin Kúpçü (Türk Dişhekimleri Birliđi)

Yaşar Baytak (İstanbul Dişhekimleri Birliği)

İbrahim Belenlioğlu (İstanbul Makine Mühendisleri Odası)

Dr. Eriş Bilaloğlu (Türk Tabipler Birliği)

Uğur Candan (TDB Tüketici Hakları Komisyonu)

Prof. Dr. Sedat Kúçükay (İst. Üniv. Dişhekimliği Fak.)

Yard. Doç. Dr. Faik Oktar (Mar. Üniv. Biyomedikal Koordinatör)

Arif S. Sönmez (DIŞSIAD)

DİŞHEKİMLİĞİ ENDÜSTRİSİNDE MEVZUAT ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

18-19.06.2001

Türk Dişhekimleri Birliği 8. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi nedeniyle Meslek Sorunları Sempozyumu kapsamında, Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı, DİŞSiAD, Dişhekimliği Fakülteleri, Kozmetik ve Tuvalet Müstahzarları Derneği, Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü AĞız ve Diş Sağlığı Daire BaŐkanlıĐı, Türk Dişhekimleri Birliği, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Türk Standartları Enstitüsünün temsilcilerinden oluŐan "Dişhekimliği endüstrisinde mevzuat çalışma grubu" 18-19.06.2001 tarihlerinde Prof. Dr. Nejat Tuncer başkanlığında yaptığı toplantıda gündem gereği öncelikle, dişhekimliği alanında kullanılan endüstriyel ürünlerin üretimi, ithalat ve ihracatı ve de tüketimiyle ilgili olarak yaşanan idari, mali ve teknik sorunlar sektöre hizmet veren firma ve tüketici temsilcileri tarafından ayrıntılı bir şekilde ortaya konarak, konu hakkında toplantıya katılan ilgili resmi kurum temsilcilerinin görüşlerine başvurulmuŐtur.

Buna göre; üretimle ilgili sorunlar konusunda, Türk Dişhekimliği sektöründe endüstriyel anlamda yerli üretimin yetersizliğinin altı çizilerek bunun da yerli üretimin dünya standartları açısından çağdaŐ teknolojinin gerisinde kalması, bu konuda yeterli bilgi birikiminin olmayıŐı, konuyla ilgili teknolojik yatırımın yokluğu, yetişmiş insan gücünün bulunmaması, uluslararası işbirliğinin olmaması, yerli

üretimdeki teşvik eksikliği, yerli üreticinin ürününün dış pazarlarda tanıtımındaki yetersizlikler dolayısıyla dış pazar eksikliği, üniversitesanayici işbirliğinin henüz kurulmamış olması, üreticinin mevzuat konusunda yeterli bilgi sahibi olmaması ARGE konusundaki yetersizlikler, ilgili bakanlıkların bu konumdaki üreticiyi yönlendirme açısından yetersiz kalışı, ulusal ihalelerde yabancı ürünlerle eşit koşullarda yarışan yerli ürünlerin yeterince değerlendirilmemesinden kaynaklandığı anlaşılmıştır.

İthalat ve ihracatla ilgili olarak, ithalatçının mevzuat konusunda ön hazırlık yapmadan ithalat işlemlerine başlamasından, gümrük komisyoncularının konu hakkında yeterli bilgilere sahip olmamaları ve ithalatçı firma tarafından uygunluk değerlendirilmesi aşamasında yeteri kadar bilgilendirilmemelerinin gümrük işlemlerinde sorunlara neden olması, AB ülkelerine yapılacak ihracatta CE işaretinin bulunması zorunluluğu vardır ve CE işaretinin yurtiçinden temini mümkün değildir. Üretici firmalar bu işareti yurtdışından uzun bir süre ve yüksek maliyetle sağlamakta, dışhekimliğindeki teknolojinin hızlı gelişimine paralel olarak halen bazı standartların güncelleştirilmemiş olması, ithalatçıların tüketicilerin eğilimlerini dikkate almadan ürün ithal etmeleri, Türkiye'ye ithalat aşamasında standardı mecburi yürürlükte olmayan bazı ayıplı malların yurtdışındaki üreticiler tarafından ülkemize satılmak istenmesi sorunları oluşturduğu konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Tüketimle ilgili yaşanan sorunlar ise; tüketicinin kullandığı ürün hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması, satış sonrası hizmetteki yetersizlikler (servis, montaj, yedek parça,

eğitim ve bilgilendirme), tüketicinin yasal hakları konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması ya da gerekli duyarlılığı göstermemesi, kayıt dışı üretim ve ithalat konusunda yeterli ve etkili denetimin yapılmaması, tüketimle ilgili yasalara ve özellikle 4077 Sayılı Yasaya yeterince uyulmaması tüketici şikayeti olmadan piyasadaki ürünlerin periyodik olarak etkili bir şekilde denetlenmemesi dişhekimi olmayan kişilere, muayenehanelerde kullanılan ürünlerin satılması şeklinde belirtilmiştir.

CÖZÜM ÖNERİLERİ :

- 1.Dişhekimliği sektöründe yerli üretimin uluslararası standartlara uygun olarak çağdaş teknoloji gereklerine göre yapılmasının teşvik edilmesi,
- 2.Hür teşebbüse dış pazarlar konusunda devletin daha aktif desteği,
- 3.Üniversite ve sanayici işbirliğinin işlevlik kazandırılması,
- 4.Ulusal ihalelerde öncelikli olarak standartlara uygun üretilmiş yerli ürünlerin alımının teşviki,
- 5.İthalatçıların, ithalat sırasında mevzuata uygun olarak ön hazırlık yapmadan ithalat işlemlerine başlamaması,
- 6.Gümrük işlemleri sırasında ithalatçıların, özellikle ithal edilen ürünlerin uygunluk değerlendirilmesi aşamasında gerekli özeni göstermesi,
- 7.Dişhekimliğindeki teknolojinin hızlı gelişimine paralel olarak, standartların ivedi olarak güncelleştirilmesi, yeni standartların hazırlanması konusunda TDB ve DIşSIAD'ın aktif olarak katılması,
- 8.İthalatçıların tüketicilerin eğilimleri doğrultusunda ürün ithal etmesi,
- 9.Türkiye'ye ithalat aşamasında standardı mecburi yürürlükte olmayan bazı ayıplı malların yurtdışındaki üreticiler

tarafından ülkemize satılmak istenmesine karşı daha duyarlı olunması,

10. Dişhekimliği olmayan kişilere muayenehane hekimliğinde kullanılan malzemelerin pazarlanmaması,

11. Sektörel ilişkilerde bilgi alışverişinin yeterli olmadığı konusunda görüş birliğine varılması nedeniyle periyodik olarak Sağlık Bakanlığı'nın organizasyonu altında sektörel değerlendirme ve koordinasyon toplantılarının düzenlenmesine ve toplantılara gündem gereği aşağıda anılan ilgili kurumların katılımı;

- Sağlık Bakanlığı
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı
- Türk Standartları Enstitüsü
- TDB
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dişhekimliği Fakülteleri
- Türkiye Atom Endüstrisi Kurumu
- Dış Teknisyenleri Odası
- DIŞSISAD
- Türkiye Akretizasyon Konseyi
- Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
- Kozmetik ve Tuvalet Müstahzarları Demeği

12. Dişhekimliği sektörüyle ilgili AB direktifleri doğrultusunda uyum çalışmalarının hızlandırılması.

13. Pazarlama faaliyetlerini sürdüren kişilerin asgari niteliklerinin belirlenmesi ve kurumların belgelenmesi,

14. Dişhekimliği alanına giren konularda makine, cihaz, ekipman, sağlık gereci vb. üretimi yapan Türk müteşebbisinin standartlara uygun olarak kaliteli üretim yapması ve bu üretimin belgelendirilmesinin teşvik ve temini,

15. CE işaretinin yurt içinde temini için gerekli çalışmaların hızlandırılması konularında görüş birliğine varılmıştır.

ÇALIŞMA GRUBU KATILIMCILARI

Prof Dr. Necat TUNCER

Dr. Şevket ERBAY

Serap AKPINAR

Naciye ARAK

Mehmet ARSLAN

Tankut AYDIN

Yaprak GÖKBULUT

Barış HAZNEDAROĞLU

Ecz. Ahmet KOLSUZ

Hüseyin ÖZDAMAR

Namık SÖNMEZ

Remzi ÜLGEN

İ. Ü. D. F.

İ. Ü. D. F.

TDB

Sağlık Bakanlığı

T. A. E. K.

T. C. Başbakanlık

K. T. M. D.

DIŞİAD

Sağlık Bakanlığı

TSE

DIŞİAD

İDO

